

## מסורת הש"ס

(א) רש"ל אביי, (ב) קדושין  
מט., (ג) [לעיל עו:],  
(ד) [קדושין מח:], (ה) נערי  
תוס' לעיל עו: ד"ה ומר  
זכר, (ו) קדושין מח:, (ז) גיטין  
קסא, (ח) רש"ל, ט) נעירובין  
דף קב: וס"נ, י) ג"א כשר  
ג' ויחזיקו וז' קסא, כ) רש"ל  
ומיחו' י"ל, כ"א) רש"ל,

## הגהות הב"ח

(א) גמ' דלתינא בפשוט  
 ור' יחיאל במוקדשין ור' יצחק:  
 ר' שמשון ר"ל אמר פ"א:  
 ור' אביי אחא פורש  
 (אחא): ד"ה מן סכר לו  
 ור' שמעון בן גמליאל  
 (אחא): ד"ה ר' דאמר  
 ור' יחיאל מר' גמ' דל  
 ור' שמשון פ"א מ"מ ע"י שטרות  
 ור' אבהו ש"ל דאמר: (ב)  
 ור' אבהו ש"ל דאמר: (ג)  
 ור' אבהו ש"ל דאמר: (ד)  
 ור' אבהו ש"ל דאמר: (ה)  
 ור' אבהו ש"ל דאמר: (ו)  
 ור' אבהו ש"ל דאמר: (ז)  
 ור' אבהו ש"ל דאמר: (ח)  
 ור' אבהו ש"ל דאמר: (ט)  
 ור' אבהו ש"ל דאמר: (י)  
 ור' אבהו ש"ל דאמר: (יא)  
 ור' אבהו ש"ל דאמר: (יב)  
 ור' אבהו ש"ל דאמר: (יג)  
 ור' אבהו ש"ל דאמר: (יד)  
 ור' אבהו ש"ל דאמר: (טו)  
 ור' אבהו ש"ל דאמר: (טז)  
 ור' אבהו ש"ל דאמר: (יז)  
 ור' אבהו ש"ל דאמר: (יח)  
 ור' אבהו ש"ל דאמר: (יט)  
 ור' אבהו ש"ל דאמר: (כ)  
 ור' אבהו ש"ל דאמר: (כא)  
 ור' אבהו ש"ל דאמר: (כב)  
 ור' אבהו ש"ל דאמר: (כג)  
 ור' אבהו ש"ל דאמר: (כד)  
 ור' אבהו ש"ל דאמר: (כה)  
 ור' אבהו ש"ל דאמר: (כו)  
 ור' אבהו ש"ל דאמר: (כז)  
 ור' אבהו ש"ל דאמר: (כח)  
 ור' אבהו ש"ל דאמר: (כט)  
 ור' אבהו ש"ל דאמר: (ל)

## מוסף רש"י

ליה עד אחד בעל פה ואחא ממני  
 לאשמעינן דלא סמכין אשטרא  
 לטרוף מלקוחות דשני עדים הכוזבים  
 ואינו אלא כמלוה על פה וטרפה ממני  
 בעדים בלא שטר וגם הלוה יכול לזון  
 לטעון ללוה היה לך לקרוע שטר שני  
 חכמים לא חשבו הלוה ולא נזכר לא  
**בעד אחד בבטח**. וכמו יד מוקיים  
 אחד נמי בעל פה מחסדי עד אותה  
 מכשיר אפילו לטרוף מלקוחות כאילו  
 בשטר ועד אחד בעל פה מפכי ליה לק  
 מכשיר לגמרי משמע: אי הכי קשיא

ראו שניהם כחדש כחודש והמסמירה  
 על ראיהם הולות אשטרה קדמאית

## מוסף תוספות

א. דכי עבדיה בעל שליח  
כתוב על מנהג המדינה  
הוא דשויה. רש"י קידושין  
מט. ב. [ד]מ"מ תרווייהו  
מסהדי דמנהג רבי ביה.  
רש"י סנהדרין ג. א. [ב]זה  
אומר בפני הלוהו מנה וזה  
אומר בפני הלוהו מנה, זה  
לא ראה של זה, נמצא שאין  
באן עדות שלם במנה אחת.

[illegible]

אלא אבק לשון הרע אמר רב יהודה אמר  
רב "רוב בגזל ומיעוט בעריות והכל בלשון  
הרע בלשון הרע סלקא דעתך אלא אבק  
לשון הרע: רשב"ג אומר הכל כמנהג  
המדינה: ותנא קמא לית ליה מנהג מדינה  
אמר רב אשי<sup>ב</sup> באתרא דנהיגי<sup>א</sup> פשוט וא"ל  
עביד לי פשוט ואזל עבד ליה מקושר קפידא  
נהיגי מקושר וא"ל עביד לי מקושר ואזל  
עבד ליה פשוט קפידא כי פליגי באתרא  
דנהיגי בפשוט ומקושר וא"ל עביד לי פשוט  
ואזל עבד ליה מקושר<sup>א</sup> מר סבר קפידא ומר  
סבר מראה מקום הוא לו<sup>א</sup> אמר אבוי רשב"ג  
ור"ש ור' אלעזר כולוהו<sup>א</sup> סבירא להו מראה  
מקום הוא לו רשב"ג הא דאמרן ר"ש דתנן  
ר"ש אומר אם המצה לשבח הרי זו מקודשת  
ר' אלעזר דתנן "האשה שאמרה התקבל  
לי גיטי ממקום פלוני וקיבלו לה ממקום אחד  
פסול ור' אלעזר מכשיר מר סבר קפידא ומר  
סבר מראה מקום הוא לו: "פשוט שכתוב  
בו עד אחד כו': בשלמא מקושר שכתוב בו  
שני עדים פסול איצטריך סלקא דעתך  
אמינא הואיל ובעלמא כשר הכא נמי כשר  
קמ"ל דפסול אלא פשוט שכתוב בו עד אחד  
פשיטא אמר אבוי לא נצרכא דאפי' עד אחד  
בכתב ועד אחד בפה אמימר דאכשר בעד  
אחד בכתב ועד אחד על פה וא"ל רב  
אשי לאמימר והא דאבוי מאי א"ל<sup>א</sup> לא  
שמיע לי כלומר לא סבירא לי אלא קשיא  
מתניתין

לטרורן מלקוחות דשני עדים הכתובים בשטר הוא דמפקי ליה לקלא ואינו אלא כמלוה על פה וטרפה מבני חרי כדין המלוה את חצירו בצעדים בלא שטר וגם הלוה יכול לומר פרעתי ולא יכול המלוה לגטעון ללוה היה לך לקרוע שטר שצדי מכיון שלא נעשה כמקון התכמים לא חשבו הלוה ולא זוכר לשואלו למלוה: **אמורא אכשר בצעור אחד בנכס.** וכתב ידו מקויים ממקום אחר בעדים ועד לאחד נמי בעל פה מסהיד על אותה מלוה. ונראה בעיני דלגמרי ממכשיר אפילו לטרורן מלקוחות כאליו נחתמו שני עדים דעד אחד בשטר ועד אחד בעל פה מפקי ליה לקלא ונראים הדברים כן דסתם ממכשיר לגמרי משמע: **אי הכי קשיא מתניתין.** דפרכין פשטא: ומשני

נראה שניהם כאחד שההלואה והמסירה לא היו כאלה שלא היה יכול לעל ראית המלוה ושמיעת ההודאה אין השטר מועיל כלל והיו לגמרי יקשה כי נראה שהעד החתום חשוב כעד בשעת מסירה שעל ידו ידבק ועד אחד צעל פה לה"ק דרבי יהושע בן קרחה היינו משום (א) שסברו או שמעו כאחד שראית העד צעל פה היתה בשעת ראייה או שמהמסירה לפי שהרבה פעמים היתה בלא ראות המלוה כלל כדעתן (לקמן) בכמותן דאמר אפילו בשטר<sup>ז</sup> [דלא] אקנייתא דעדיו בחיתומיו וכן ל<sup>ח</sup> אכלה שאלו שאלו עד ברירה זו מאלו שאין ראיתו ידוע לנו ע"י השטח לא חשבונו עדותו כראית המלוה אפילו אם ראה אותו וזכיר הפה מהו ושיטתו ועד אחד בכמה כלום הוא (כד) זריכה כהניו

אז מנה דאדוי ליה קמי האי לאו היינו מנה דאדוי ליה קמא האי. רש"י סנהדרין 3: ה. ולאבי אחא מעיר שנמסר כבודי ואני מועיל וכו' עיי' שם עיי' שבחבא דאנו מועיל דעל כל לבנו וקולט סמך שלהם. א. וכל דודר אלוש (סל' בניטין עדיין מסירה כרחי) שער הכא בעינן א"ע'פ שאין אנו יודעים שנמסר בפניהם, אלא שאנו חולין כיון ששניהם חתומין עליו גם נמסר וקמסר סמך. וכל חכמינו מנייהו ונמסר באפי חד דאדור. יעני איה. ודואר דעל אחד בשטר א' שר, דמקשה ואקח את רבליה מהקמה. יעני יעני. א. דאדור דעל אחד בכחב עול אחד על פי מי מה הו"ל כמי שהעיד באותה שעה והאי דעל פה השתא הוא דמסחדי. מושזי גרין. מיום שחר מפ' כחבו. עיני'א. ועין ומנ'ן. וגמ' דל' פליגא על דירושלמי כסבדא וזו, כיון דקאמר דעל אחד פירשני כמו שבאר אחור דירושלמי, ועוד לישנא דמגהיתו דקתי פשוט שכתבו בו מה אחד

## גט פשוט פרק עשירי בבא בתרא

**קסם.**

לג א ב מ״י פכ״ז מהל'  
איסורי ביאה הל' יט:  
לד ג מ״י פ״ט מהל'  
גיורושין הל' לד סמג  
עשין ז טושיע אחיע סי'  
קמא סעיף מט':  
לה ד מ״י פ״ד מהל' עדות  
הלכה ה טושיע ח״מ  
סי' ל סעיף י:

## רבינו גרשום

[illegible]

על פה דמי: אמימר מכשר.

(א) נראה ד"ל מנהג המדינה בתמיה והא' מדקתני וכו' אלמא דגם ת"ק ס"ל דבכל מקום וכו'.

לא האצטן, דרפי כתבם הוא. רענע, אבל שטר שחוטמין עליו שטר עדים במצות  
 ו. וטפי ערף למימר אליאב דתק' ר' נתן לא תיבעי לך, והוא אמר עד שיעירו  
 עות עד תשרי. ש"י מ"י ג' דא. דמאדווייטא שטר מגור הוא היחבך לא קרינן בזה  
 עד אחד, דאילו איירי שחוטמין בזה שנים לא מצאו לקיים אלא עד אחד א"כ הווי  
 לה אבא, בעד אחד כתב עד אחד בעל פה. וטפי עלה.